

ELŐFIZETÉSI ÁRAK.

Egész évre.....	24 kor. (12 frt.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

„Ki ellen küzdünk?”

Kolozsvár, február 13.

A képviselőház tegnapelőtti ülésén Szentiványi Árpád obstrukciót csinált. Ágyon beszélt t. i. a szabadelvűpárt sokat emlegetett egységát teljesen és tökéletesen. Ez a beszéd elárulta egyfelől azt, hogy a szabadelvűpárt nemcsak saját háborgó lelkiismeretével, hanem önmagával is meghasonlott. Az a párt, melynek azonos elvi alapját és megbonthatatlan egységét minden vasár- és ünnepnapokon, de különösen a sátoros ünnepeken és rendjel adományozások alkalmával rettetenes buzgalommal hangsúlyozták, de a melynek öliberális, ujliberális, agrárius és merkantilista, régi nemzeti párti és uj Bánffysta s Isten tudja még micsoda frakciója, mostanában sürű külön vacsorázásokat folytatnak: valóságos dühöngő egységességi mániában szenved és Széll Kálmán egységesítő programja alatt oly szolidáris, hogy csupa szeretetből az egyik frakció a másikat majd megeszi.

Ez a párt csak egy tekintetben egységes. Abban a törekvésben, hogy a felfelé való kilövdzásban, lefelé pedig a nemzet érdekeinek, legtermészetesebb jogainak megtiprásában és felett úgy, mint alatt, az alkotmány és a történelmi jogok kijátszásában és elakuvásában egymást tullicitálják.

Ugy látszik; két fúzió története bizonyítja ezt: a Tisza Kálmáné és az Apponyi Alberté, — hogy ennek a pártnak a légköre annyira tele van pestises anyaggal, hogy maga a Lloyd-clubb egy olyan büzhödött tanyája azoknak a sorvasztó mikrobáknak, a miket a hatalom érzete és vágya kifejleszt és természet s a melyek a nemzet életfájának gyökerein táplálkoznak: hogy aki annak küszöbét átlépi azt egyszerre meglesi egy különös betegség, amelynek tünetei közé tartozik első sorban az emlékező tehetség elvesztése, elfelejtése minden politikai morálnak, az a morál insaniti, amely képes egy 30 esztendő ellenzéki küzdelemben következetesen vallott elvek megtagadására. Érzéketlenség, a nemzet legvitálisabb kíváncsi és érdekei iránt. Delerium tremens a miniszteri bárony széknek e mámorító dicsőségével szemben. A hiszkekedés és talpnyalás nyavalyája, mely azonnal törni kezd a szerencsétlent, a hogy egy királyi lakáj fénylő alakja megjelenik a láthatáron.

Ezen a rettenetes betegségen a nemzet szeretétől körülrajongott

Tisza Kálmántól kezdve, a márciusi napok dicső hősen, a nemzet koszosz profétáján folytatva, egészen Szentiványi Árpádig és Ivánka Oszkárig mindenki átment, akik a szabadelvű pártkör ajtaját átlépték. Es a nemzet mindannyiszorsóhajva vette tudomásul, hogy egy bálványával kevesebb és egy szörnyű csalódással több vált osztályrészeül.

Azok a talán jóhiszemű ellenzéki férfiak, kik annak idején Apponyiék csatasorának közvetlen közelében küzdöttek, de talán véletlenül a szabadelvű párt ajtaján a legutóbbi fúzió alkalmával kívül rekedtek-e, vagy nem akarják, vagy nem merik, talán binni, talán bevallani, hogy ez a retentő kor a nemzeti párt volt tagjait is immár hatalmába kerítette. És ha bár a nemzet, a mely előtt a híres »memorandum« komédiája lejátszódott, már tisztában van ezzel: az említett férfiakban nagy az igyekezet, hogy a volt nemzeti párt tisztelt vezérét a szörnyű látszat alól tisztára mosdassék. Maguk a volt nemzeti pártiak is szánalomra méltó erőlködéssel folytatják ezt a tisztálkodási művet. Az eredmény azonban csak az lehet, a mi mindig történni szokott, hogy az eredetileg kicsiny piszkofolt a mosakodás alatt, folyton terjed és most abból csak az Apponyi Albert karakterisztikus orrának a hegye látszik ki.

Ugyanezt a meddő munkát végzi egy cikk, a mely a soraink homlokára irt címet viseli s a mely jobb ügyhöz méltó buzgalommal, egy *ellenzéki lap hasábjain* kísérti meg a közfigyelmet elterelni attól a sajnálatos szerepléstől, a melyet a nemzeti párt a katonai javaslatokkal szemben játszik.

Ez a cikk azt a kérdést veti fel, hogy ki ellen küzdünk? És erre a kérdésre azt feleli: hogy ez a harc nem Fejérváry ellen sem Széll ellen, sem Apponyi ellen nem folyik, hanem igenis — az osztrák császári hatalom ellen.

Bár úgy volna!

De nem úgy van. Hiába akarna ez az osztrák császári hatalom megszavazhatni bármely elviselhetlen és képtelen vér és pénzáladozatot, hanem kapna erre a célra önként kinálkozó kormányt és szölgalelkű parlamenti többséget. S kik alkotják és kik irányítják ezt a többséget: ha nem Fejérváry, nem Széll Kálmán és nem Apponyi Albert?

Az igaz, hogy a javaslatok vagyis a nemzet tönkretételére irányuló a nemzeti jogok semmibe-

vételére sőt megsemmisítésére törekvő szándék ez osztrák szoldateszka szellem tulajdona. De a szándék kivitelére segédkezett a magyar parlament felelős kormánya és uralmon lévő pártja nyujt, ez által magának a nemzetes szándéknak tulajdonos-társává válik.

Mi sem az osztrák császár, sem a szoldateszka felelősségre nem vonhatjuk, csupán a hazafiatalan kormányt és hazafiatalan pártot. Tehát azt a szellemet, mely ebben a pártban él és amelynek ápolói Fejérváry, Széll és Apponyi.

Ne tessék tehát a nemzet figyelmét eltolni arról, hogy a nemzetet ért támadások miatt, kiket illet a felelősség és a majdani leszámolás.

Kik ellen küzdünk tehát?

Azok ellen, akik ennek a szolgáltszellemlnek az országgyűlésen a képviselői és akiknek szereplését le kell szögezni az ország közvéleménye előtt, hogy majdan a választási urnánál tudja; kiket kell sáfarkadásukért számadástételre vonnia.

Dr. Justus.

— Györfly Gyula lemondása.

A képviselőház mai ülésén gróf Apponyi Albert jelentette, hogy Györfly Gyula az összeférhetlenségi jury mulkori verdiktje következtében lemondott képviselői megbízatásáról. Györfly lemondását választóihoz intézett nyílt levelében megindokolja és azt mondja, hogy annak a makacs hajszának akart véget vetni, amelyet ellene megindítottak. Kijelenti, hogy ügyét választói ítéletére bizza.

„A bírói elfoglaltság ítélőszéke elől hozom el — ugymond — az én igazságos ügyemet a legilletékesebb, a legszigorubb, legigazságosabb és legpártatlanabb bíróság színe elé, midőn a ért teszem le a mandátumot, hogy előttetek székelj véreim ujra megjelenve, új ítélkezésre hivjalak fel titeket. Im itt vagyok, magam kérek tőletek könyörtelességet a szigorban, hajthatatlanságot az érnében; ti vagytok azok a bírák, akiknek jelszava szent nekem s akiknek igazsága előtt már előre tisztelettel hajlok meg. Mondjátok meg a közélet teréről számkivetendők tartályátok azt a férfit, a ki eddig bizalmatok révén, képviselőtök volt a nemzet tanácsában. Mondjátok meg, találtak szöplőt politikai és férfini jellemem? Rászolgált-e az én szegénységem, a melyre színetek előtt büszkén melek hivatkozni, arra a borzasztó sorsra, hogy szennyes iszapjával borítsa be az oltálatlan szomjas pártgyűlölet. Ha ártatlannak nem tudom magam, élnek az égnüttal, melylyel az összeférhetlenségi jury ítélete megkínál, bucsut vennék a parlament kapufélfájától s élnek a boldog családi életnek és tisztes polgári munkámnak. De én nem a békés élet szelid megelégedését áhítom, hanem a kerületemet keresem s ezért jövőre a kerület bírói sorompói elé s kérem tőletek az igazságos ítéletet.

— Istenem, miért tetted ezt nekem! Ekkor a csendes őszi este szürkületében a tehenek panaszos bögése hatolt a fülébe. A szegény állatok kipányvázva álltak köröskörül a lelegett mezőn és étlen-szomjan várták a szabadulást.

Sten felegyenesedett. A szegény állatokról egészen megfeledkezett. Gépiesen hozta el a kútról a vizes vedret. Aztán nehéz lépésekkel kiment a mezőre és megittatta a barmokat. Vagy tiszszor visszatért a kútra és ahányszor egy-egy szomjas állat az orrát vízbe dugta, Sten Alzen így szólt hozzájuk:

— Hej! az anyuk nem feledkezett meg volna rólatok, ne ő nem itat meg többé benneteket, nem soha!

És eközben sürű, nehéz könyök folytak le arcán. Aztán új helyen pányvázta ki állatait, hol bő legelőt kinálkozott és a mig így dolgozott, ekként gondolkodott:

— Hej, ezt máskor Klaas végezte. Egyetlen ütessel a földbe tudta verni a vas-cöveket — nem, az Isten nem igazságos!

De a munka mégis szórakoztatta és a mig dolgozott telt az idő, enyhült a fájdalma.

A tehenektől a baromfiakhoz ment. Nem volt előttük se eleség, se víz és szomorkodva gunnyasztottak az istálló egy sarkában. Amidőn Stent megpillantották, kockácsolva futottak elébe és vad össze-visszaságban rohantak az eleségre.

Amidőn itt is mindent elvágzott, a ház felé indult. Kuttyája lépten-nyomon követte. Gazdájához simul és a kezét nyalta. Sten Alzen sirva fakadt.

— Hektor, öreg hű állatom, magunkra maradtunk, egész magunkra maradtunk! A kutya nagy, hű szemeivel nézett rá

A nagybét.

Hallgat a miniszter!

Kolozsvár, február 12.

Mióta a magyar állami tisztviselők helyzetének j. vitása országos érdek lett, melynek elintézését megdönthetetlen igazság követeli, azóta Magyarország pénzügyminiszterének nincsen nyugodalma.

A közvélemény, a sajtó, a parlamenti 48-as ellenzék lépten-nyomon sürgették a fizetésrendezésről megígért törvényjavaslat előterjesztését.

De zavarták a miniszter ur nyugodalmát a tisztviselők békétlensége és mindenfelől feltárt nyomora, mely már áldozatokat is követelt. Vagy a nagyváradi öngyilkos tisztviselő esete nem a kétségbeesés áldozata?

És a bírói karban megtévedt törvényszéki bíró, erkölcsi bukása nem elég áldozat?

A kegyelmes ur pedig egyre dolgozik a javaslaton és a mit egyik minisztertanácstól a másikig javít, azt elrontják a miniszterfarsai, így telt aztán az idő, halogatással és miniszteri kijelentésekkel!

A miniszter ur hiába hozakodott elő az ő jó szívével, jó szívének szándékával és számos ilyesfajta kijelentésével, a kétség és hitetlenség egyre növekedett! — az ellenzék pedig interpellált és követelte, a megígért törvényjavaslat előterjesztését!

Eddig győzte is a Miniszter ur választadással és kijelentéssel, de már az ő olajos korsója is kipadt és a legutóbbi interpellációra máig is adós maradt a felelettel.

Ezzel a meglepő hallgatással aztán többet mondott, mint az eddigi összes kijelentésével; mert ez a hallgatás egész sorozatát nyitotta meg a találgatásoknak.

Mikor a félhivatalos szócsók is feleresztett egy újabb sárkányt, maguk a tisztviselők is gondolkozába estek, hogy hátha még is igaz:

»A miniszter ur azért hallgatott, mert a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat előterjesztésével akar felelni.«

Beszéljen a cselekedet, gondolta a kegyelmes ur és akkor legyen csodálkozás.

És a találgatás járt szájról-szájra különböző változatokban, mig pár nap mulva jött az újabb fordulat.

Nó de lássuk az utóbbi parlamenti felszólalást, melyre a miniszter ur jónak vélte a hallgatást.

Február 4-én, a 197-ik országos ülésen Nesi Pál országgyűlési képviselő újból elősorolta azokat az okokat, melyek sürgették a tisztviselők helyzetének javítását és emlékeztetőbe hozta a miniszter urnak mind azt, a miket a képviselőházban az ország színe előtt tett kijelentésekben megígért; azután ráolvasta a következő pontokat:

»1. A t. miniszter ur mikor szándékozik az állami alkalmazottak fizetésrendezésére vonatkozólag több ízben megígért javaslatokat beterjeszteni?

2. Mik akadályozza ezen javaslat beterjesztését a jelenben?

3. Szándékozik-e a beterjesztendő javaslatot a most tárgyalás alatt lévő újonclétszám felemelése és a megajánlásról törvényjavaslatok megszaktatásával sürgősen tárgyalás alá bocsátani?

4. Mivel igazolhatja azt, hogy az 1902. évi költségvetésbe a pénzügyminisztérium átmeneti kiadásai között ezen célra felvett és megszavazott 3 millió koronát nem fordított ezen célra?

Sten hátlasan nézett az erős, szemrevaló leányra.

— Erzsi, — szólt hozzá — derék leány vagy és helyesen gondolkodol. Ha valakire szükségem volna, akkor csak téged vennék ide, — de minek már nekem az élet, nem akarok tovább élni.

Erzsi vállat vont, belátta, hogy itt az ő érélyes természetéről van szükség, hogy a buskonor embert megvizsgálja.

— Bolondas! — szólt nyersen. — Az ember így gondolkodik az első pillanatban, de ez csakhamar elmúlik. Nem olyan könnyű dolog meghalni, ha az embernek háza, gazdasága van és gazdurnak még ép, erős, egészséges ember. Itt maradj és meglássa, hogy nemsokára másképp gondolkodik.

És a választ be nem várva, letette csomagját, letette fejkendőjét és a dologhoz látott. Csakhamar élénken pattogott a tűz a tűzhelyen és a vacsora kellemesen illatozott.

— Gazdurnak bizonyára nem evett még ma egy falatot sem, — szólt Stenhez. — Nem is csoda, hogy oly feketének látta a világot. Üres gyomorral busul az ember.

Sten hallgatagon nézte, hogy a fürge leány, hogy tesz-vesz, sürgő-forog a házban. A leány életet és mozgást hozott a kísértetiesen néma házba.

Féltára mulva Sten odaült a szépen terített asztalhoz és mialatt a levest kanalazta, csodálkozva vette észre, hogy étvágya nagy, és hogy a leves jól ízlett neki.

Lassan és hallgatagon evett. Erzsi körülötte sürgőldölt, kiszolgálta és szüntelen csevegett, úgy, hogy Sten elfeledte bánatát. Hirtelen a leány felé fordult.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL.

Eggetem-utca 7., (Lyceum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyszög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

5. Megígéri-e, hogy a beterjesztendő javaslatokkal egyidejűleg, vagy röviden azután a *szolgálati pragmatikáról* szóló javaslatot is befogja terjeszteni a kormány?

Ebből világos, hogy az a »gondoskodás«, melyet a kormány a királyi Felség szavaival a trón-beszédben szentesített még mindig nincs megvalósítva és annak törvénybe foglalása még mindig késik!

Igazán nem tudni melyik megatöbb: az a »jóakarati«, mely sehogy sem válik valóra, vagy a tisztviselők kínos szenvedése, melynek már elérkezhetnék a megváltása?

No de csillapodjatok szenvedő kártsaim ime megjött a »Budapesti Hirlap« 40-ik száma és ismét hozott szép szívárványt és derűs kék eget! Most már bizonyos! Megvan a törvényjavaslat. Nemcsak Vörös László a tisztviselők vezére látta és megértette, de a hétfői ministertanács is véleg magáévá tette!

S a mit hétfőn elfogad a ministertanács, azt szombaton előterjeszti Lukács a jószívu miniszter!

Örvendeztek hát faim... mert ez az a nagy hét — mely után jön a megváltás — vagy újabb miniszteri — hallgatás!

Egy öreg kartárs.

A községi közigazgatás egyszerűsítéséről.

Irt: Szánthó Károly, lemhényi körgygyz.

A hazánkban megjelenő szaklapok s különösen a »Magyar közigazgatás«, a mely megboldogult Tisza Kálmán jóakarataiból a községeknek kontójára járattatott és jár ma is, nagy dicsőimnoszt zengedezett vezérlő-cikkeiben az egyszerűsítési törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasításokról. Ezt tette a »Hieronymy«-féle javaslatnál is. A ki nem hiszi vegye elő a »Magyar közigazgatás« azon időben megjelent számain s azokból meggyőződhetik arról, hogy eme lapokban mennyire hemzsegsenek a dicsőretek és magasztalás kifogyhatatlan ékesszólásai a volt belügyminiszter alkotásai felett.

A »Hieronymy«-javaslat, mint halva született csecsemő nem láthatta meg a közigazgatás labirintusait, mert a miniszteri osztálytanácsos urak szobáiban írták meg a csecsemőről a gyászjelentést, amelynek egyes epizódjai mégis kiszivárogtak a közlébe. De ezért a »Magyar közigazgatás« mégis hosszú ideig folytatta ama dicsőreteket, melyekben a halva született csecsemő a jövő közigazgatásról álmodott....

Hasonlatos módon jár el a »Magyar közigazgatás« az új egyszerűsítési ügyviteli szabályzatok végrehajtása körül felmerült nehézségekkel is.

Igaz, hogy másfél hónap még nem elégséges idő arra, miszerint a törvény- és utasítások gyakorlati alkalmazhatósága alapos megbirálás tárgyává tétethessék, mert az általános közigazgatás különböző véredényeiben az idegen invázió még csak alig tette meg körutját, azonban már ezen rövid körútból is tapasztalhatjuk, hogy a hirtelen való átalakítás mestersége sok tekintetben csak az elméleti rendszerre volt fektetve, a melyet a közigazgatás nagy gyomra vulkanikus módon kiokádni kénytelen.... A kodifikátorok munkájuk megalkotásánál az alföldi községeket vették irányadónul s nem tördöttek azzal, hogy Magyarország felvidéke és az erdélyi részben a községi közigazgatás s főleg a kis községi

TÁRCA.

Az élet ereje.

Irt: Savic Gertrud.

Három nap alatt Stean Alzen elvesztette nejét és gyermekét. Egy gonosz ház ragadta el mind a kettőt.

Először az anya halt el, azután a fiú, egy életvidám, viruló husz éves legény.

Sten megtörve tért vissza a temetőből és elhatározta, hogy nem éli túl az övét.

Minek is élne tovább. Mihez fogjon az elhagyott házban? Mit tegyen egysége-dül az állatokkal és szatófölddel?

Még egy héttel előbb itt sürgőldölt neje és fia — mindkettő erős és munkás volt.

Fia, Klaas, a jókedvű, derék fiú, a szemefénye volt anyjának. Vidáman végezték együttesen a gazdasági teendőket és áldás és gyarapodás volt a jutalma szorgalmuknak. És most, a mit eddig hármán, együttes erővel és megfeszített szorgalommal végeztek, azt most ő, bántottól megtört ember letére, egyedül végezze el.

Nem volt hozzá kedve, sem bátorsága. Az életnek nem volt többé célja előtte. Bár jönné menné előbb a halál, hogy megszabadítaná őt a földi élet terhetől.

Házába visszaérkezve habozva állott meg. Nem mert belépni az elárvult hajlékba, hol minden a neje és fia emlékeztette.

Okálbe szorította a kezét és fájdalmasan kiáltott föl:

szervezeti élet egészen eltérő viszonyok közt kénytelen mozogni és autonómikus jogait is felhasználni, a melyeknek keretében a kis község legutolsó szervezeti közege — a körjegyző nélkül — még csak moc-canni sem képes.

Hát lehetetlenebb dolgot alig láthatunk nyomtatásban, mint a 12600—902. szám B. M. rendelet, a melynek 2. §-a a falusi jegyzőt teszi felelőssé mindazon teendő pontos teljesítéséért, a melyeknek megoldása a falusi levélföldtől a község legelső tisztviselője, a bíróig terjed. Eddig a legtöbb községben a szervezeti közegek jóváhagyott szabályrendeletekkel körülírva voltak s ha egy vagy más ügyben mulasztás történt, a felelősség csak azon közeget terheli, a ki a munkakörébe utalt feladatok teljesítését elhanyagolta. Az idézett §. lehetetlenség álláspontjára helyezkedve, mindenféle mulasztásért kizárólag az „omnipotens” körjegyzőt teszi felelőssé, pedig régi igaz közmondás az, hogy „Ad imposi bilia memo obligatur.”

Hát lássuk csak mi ez?

Most már ha a községi szolgák, levélföld, községi kézbesítő, esküdtek, bíró- és másodbíró, adó-számó köteleseiket nem teljesítik, a körjegyző felelős; pedig ennek legkisebb megtorlási jog sem áll rendelkezésére. Menjünk tovább: Ha a községi esküdtek és többi előjárók a tényleg létszámot, igaz és kézi napszámot, máhás és személyi szállító kocsiakat, ökrös fogatok számát, inga és paraszt szerkezetű méh kaplárakat, a méh családok számát, az évenkénti termelt méz- és viasz mennyiségét, a katonai férfi helyek számát, a hasznos házi állatok milyenségét és mennyiségét, a fertőzött és fertőtlenített udvarokat, a megbetegedett, felgyógyult és elhullott állatokat, a tüdő kórmények tisztántartását, s meleg időszakokban a tűzrendőri szabályok végrehajtását nem eszközöli a falusi jegyző felhívására; nem lesz más mód, mint az, hogy a notárius uram mindezeknek teljesítése céljából 2—5 községben házról-házra járva, ezen adatokat személynél szerzeze be.

Hát ez lehetséges-e?

A 2. § nál ki kellett volna mondani azt, hogy az ily természetű munkákat végzése — jobban mondva — adatok gyűjtése, az előjáróság többi tagjai és nem a körjegyző feladatát képezik.

Mi fog történni akkor, ha a §. a gyakorlati életben nem érvényesülhet? mert tudnunk és ismernünk kell azt, hogy Magyarország felvidékében és az egész erdélyi-részben a községi közigazgatás és anyakönyvi procedurák összes számai a falusi jegyzők kezében összpontosulnak.

A többször idézett ügyviteli szabályzat szerint, a jegyzők és körjegyzők rendszeres irodákkal és irattári helyiségekkel látandók el. Ez helyén való intézkedés, csakhogy végrehajtása ezerféle nehézségekbe ütközik. Először építkezésre nincsen a községeknek pénze, mert a pótdó már is oly magas, hogy a lakosság adófizető képessége nemcsak ingadozik, hanem vesztélyeztetve is van. A többi okokat úgy hiszem felesleges felsorolni.

Az eddigi tételes törvényekben körjegyzői irodák sehol sem szerepeltek, mert a körjegyző, mint ambulans tisztviselő, csak az előjáróságnak és kézviselő-testületnek iródiakja volt s a mostanig szerepelt körjegyzői iroda és ügykezelés csak a gyakorlati élet követelményeiből domborodott ki, a melyeknek szükségessége volt részint a községi, részint pedig a vármegyei szabályrendeletekben ismertetett el. Az új szabályzat kötelezi a falusi körjegyzőt, hogy az előjárósági és képviseleti gyűlésekben tárgyalandó ügyeket önálló javaslattal is lássa el. Ez egy tünete annak, hogy a körjegyző bizonyos szellemi fölényvel bír a kisközségi szervezetbe élt autonóm testület felett. De azért az elnöki szék elfoglalása még mindazt a bírói illeti, a ki a nevét is alig tudja leírni.

Odiosus kérdésként áll előtűnt az, hogy egy körjegyző, akinek 2—4 községe van, de egyetlen segéd munkatérrel sem rendelkezik, miképen felelhet meg azon irodai teendőknek is, a melyek az utasításban jelzett mód szerint meg hatványozták az eddigi módszert?

Iktatni, indexet készíteni, pecsételni, selejtezni, leveleket mérlegelni, sürgetési- és határidő-naplót vezetni, fogalmazni, tisztázni, csomagolni, expedálni, telefonozni, irattári kezelni, stb. Ezeket kívül a birtokos személyében történt változásokat nyilvántartani, az egyes parcellákat azonosítani, földadót, betegápolási adót, fegyveradót, házbéradót, általános jövedelmi pótdadót kivetni. Első, második osztályú kereseti adót, házassági adót, a család segélypénztár részére a mezőgazdasági alkalmazott családok 1 korona 20 filléres járulékát, a községi közmunkát, a törvényhatósági utadó alapjául szolgáló igazságot, az állami adót nem fizető kézi napszámokokról házról-házra összeírni; ezeknek kivetési listáit elkészíteni, a III., IV. osztályú kereseti, tőke-kamat, életjáradék, fegyveradó, hadmentességi-díj vallomási íveit a feleknek kiadni, összegyűjteni, a megfelelő listástromokhoz csatolni. Haddij kivetési listástromokat elkészíteni.

Az általános jövedelmi pótdadónál figyelembe veendő tehervallomási íveket jegyzékbe venni. A vadász- és adómentes fegyvereket, a fegyveradó-igazolványt, ideiglenes házadó-mentességet, települtek, illetőleg nyert és polgári jogoktól megfosztott egyének, építkezési- és táncengedélyeket nyilvántartani, községi számadási főkönyveket elkészíteni s vezetni.

Ráutalás esetén a bor- és huszfogyasztási adók számadását elkészíteni, a feleknek tanácsokat adni, panaszosok panaszait jegyzőkönyvre venni, utólevél és család-könyv elnyerésére szolgáló ajánlatokat kiállítani, ezekről nyilvántartást vezetni, munkás-igazolványokat kiállítani s azokat jegyzékbe foglalni, a csoportosított községbe hite-

ként hetenként legalább egyszer kijárni, a képviselői határozatokat formába önteni, véghatározat esetén indokolással ellátni, lemasolni, felekkel közölni s a körülme-nyekhez képest jóváhagyás végett felterjeszteni. Mezőrendőri és bagatel-ügyekben a tárgyalást vezetni, ítéleteket hozni, a községi rendes költségvetést, mezőgazdasági és közmunka költségvetést elkészíteni, a községek és körjegyzői iroda vagyon-leltárát nyilvántartani, haláleseteket felvenni s a leltározásokat kiállítani. A mezőrendőri büntetéseket nyilvántartani, félévenként a számadásokat elkészíteni. Újoncösszeírást és a 19 éves népfőlkélok összeírását eszközölni. A népfőlkélok A) és B) listástromait vezetni s a szemlére meg nem jelentekről jelentkező lapokat kiállítani. Távollevőket puhatólni s azokról jegyzőkönyveket felvenni. A közös hadsereg és honvédség nem tételes állományú létszámegéről nyilvántartást vezetni s a történet változásokról 10 napenként a tartózkodási jelentkezési lapokat és boiték ivatek kiállítani. Nyilvános helyekben a tisztaságot és mértéket helyes-ségét ellenőrizni. A közönség és közrendre felügyelni. Iskolákat látogatni, mulasztásokra bírságokat kiszabni, behajtani, tan-és óvoda kötelesek összeírását, a tanítók által házról-házra eszközözendő összeíró lap, anyakönyvi kivonatok és népszámlálási adatok alapján két példányban elkészíteni. A kir. ügyesség által elrendelt előnyomozatokat teljesíteni s azokról jegyzőkönyveket felvenni. A ki- és bevándoroltakat nyilvántartani s ezekről statisztikai lapokat kiállítani. Állami adót, kincstári illetéket, törvényhatósági utadót, községi pótdadót, küladót, mezőörzési díjakat, tagosítási- és vizszabályozási költségeket, tartartási és kórházi követeléseket, árvek tűzbiztosítási díjakat, erdei és más kihágási büntetési pénzeket, papi-kántori képét és failleményeket behajtani s ezekről évenként négy-szer mintegy négyezer záloglasi jegyzőkönyvet felvenni, árveréseken jelen lenni, naplozni és főkönyveket lezárni s ezeken kívül a községben az anyagi és szellemi élet fejlesztésére is gondot fordítani. Népkönyvtár, ifjúsági egyület és községi hitelszövetkezet megalakulásában a jegyzőt megillető munkát kifejtetni.

Törvényeszkét, szabályokat, utasításokat, rendeleteket és hivatalos lapokat tanulmányozni stb. s ezek mellett az elő említett irodai teendőket is pontosan elvégezni, ezekhez már csakugyan valami ördögi mesterség szükséges, mert a ki a kis községi szervezet nyomorúságával s az elősorolt feladatok mikénti teljesítésének végrehajtásával csak kevésbé is ismeretes, annak lehetetlen az itt nagyjában jelzett munka-anyag egytized részének feldolgozása is, egy fizikailag és szellemileg élet-erős és munka-hajlammal bíró körjegyző sem képes.

Ha azt akarjuk, hogy községi közigazgatásunk modern fejlődése a közélet ereibe is átvezetessék és hogy közigazgatásunk modernisége, hasznavehetősége a közélet fejlesztésére anyagi és szellemi előnyt gyakoroljon, akkor igyekezzünk első sorban ne a külsőségek csillogásaiban keresni a javulás útját, hanem a belsőszervezeteket kell életképesé, erőssé tenni.

Hiszen eddigi közigazgatási törvényeink is bálmutatba ejtették a nyugati államokból hozzákn jött szemléletet, de ezek nem tudták s nem tudják azt, hogy törvényeink legtöbbje a szervezeti gyengeségek miatt még ma is csak a jövő feltámadásról álmodik.

Vármegyénkét a körjegyzőségi csoportok lélekszámának arányához képest egálizálni kell a körjegyzők segédmunka erejét, mert türethetetlen állapot az, hogy a képviselők szűkekltsége miatt 4000—4500 lélekből álló körben egyetlen segéd-személy sem áll a körjegyző rendelkezésére míg 1500—2000 lélekkel bíró körben 1—2 munkatér is van alkalmazva.

Természetes, hogy a körjegyzői segéd munkatér javadalmazásáról az államnak kellene gondoskodnia, mert a felvidéki és Erdélyrészi községek nagy részében a további pótdadó-emelés azonos volna az öngyilkossággal... Igazságos és méltányos, hogy a ki parancsol az fizessen is.

De hogy mindent a községek nyakába akasszunk s ráadásul még elvegyük a községek által fizetett körjegyzői is tulajdonképeni hivatásától — a községi élet fejlesztésétől — ez a természetes éssen alapuló intézet-tel is ellenkezik.

Az egészségtelen, beteges és vézna menyasszonyok hiában vásárolunk cifrább-nál cifrább ruhákat, mert ennek nincs arra szüksége, hanem csak egészségre...

Alkotni lehet még különönbölkítő-nöbbs szabályokat, de ezek is mindaddig életképtelenek lesznek, míg a közigazgatás belső gépezete a fizikai képtelenség miatt, stagnálni kénytelen.

Nyilt válasz — egy városi adóznak.*

Kolozsvár, febr. 12.

Az „Ellenzék” febr. 10 ki számában hozzámm intézett „nyilt levélre”, figyelemzetés után megszerzve azt, sietek válaszolni.

A levél lényege egy kérdés és egy javaslat.

A kérdés az: hogyan áll annak a bizonyos adóügyi indítvány az ügye, melyet m. é. február 3-án tekintetes Kuszkó István vár. biz. tag ur nyújtott be? miért húzódik annak a tárgyalása?

A javaslat: hogy az indítvány nyomán készült adóügyi szakdolgozat könyomassék s mielőbb tárgyaltsák.

A kérdésre nézve válaszolom:

Az indítvány beadott m. é. február 3-án. Elláttam február 4-én, a szakbizott-

* Tárgyalmasz miatt tegnapi lapunkból kimaradt.

ságokhoz utalva. A szakbizottságok tárgyalat febr. 8-án. A közgyűlésben a tanács előterjesztette február 20-án. A közgyűlés albizottsághoz utasította. Az albizottságot kész voltam azonnal összehívni... De talán az igen tisztelt levélíró emlékezhetik, hogy éppen ebben az időben egy bizonyos elemi szerencsétlenség érte csekély tisztviselői személyemet; melyhez járult még egy rámkényszerített szabadság élvezete; mely súlyos körülmények között sem a magam, sem harmadik személyek ízlése nem lendített időközben bémultságomon.

Annyit azonban még ekkor is megtettem, hogy a tavaszi interregnum alatt az albizottság tagjait értesítettem s tanácsilag felkértem, hogy konkrét javaslatokat a tárgyalás megkezdése előtt beadni sziveskedjenek.

Egy javaslat csakugyan be is érkezett június 1-én; egy terjedelmes szakdolgozat, Teutsch Károly nyug. pénzügyi tanácsos, vár. biz. tag ur tollából.

Ennek tanulmányozása után következett, hogy a tisztelt albizottságot összehívjam. Többször tüstem ki ülést; de egyszer sem sikerült a hat tagu albizottságot teljes számban tisztelnem; úgy hogy ezért az ülést mindig elnapoltuk. Meggyegethém, hogy ezidőben már önként kért és kegyesen megadott szabadságot élveztem; de én mindamellett eszemben tartottam az ügyet; és sikerült is október 22-én tartott összejövetelünkben, a mikor három biz. tag csakugyan meg jelent, annyi megállapodásra jutnunk, hogy egy másik bizottsági tag ur is fog javaslatot adni s akkor aztán tárgyaljuk az előbbi javaslattal együtt. Ez a második javaslat azonban nem adatott be.

De én már most köszönettel veszem az igen tisztelt levélíró ur sürgetését; any nyíval inkább, mivel szabadságidőm letelt és várom, hogy tisztviselői jogaim teljes élvezetbe beocsátassam.

Megkértem a tényleges helyettes polgármester urat, hogy a Teutsch-féle javaslatot 50 példányban sürgősen nyomassa ki. Mihelyt kinyomatik, azonnal kiosztom s talán a jövő héten már tárgyalhatjuk. A hirlapi cikkek nincsenek birtokomban, de ha a tisztelt levélíró nekem beküldi, azoknak kinyomatása iránt is sietni fogok előterjesztést tenni.

Legyen meggyőződve az igen tisztelt levélíró, hogy rajtam a siettetése nem fog mulni. Levélét pedig engedje jó indulat ki-folyásának tekintem, melyben csodálatos módon, oly kevés részem van. Miről azonban nem tehetek.

Kolozsvárt, 1903. febr. 11.

Dr. Nagy Mór.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, február 13.

— (Üdvözlések.) Az „Ujság” tegnapi királysértési perének kedvező kimenetele alkalmából az ország minden részéből kapunk üdvözlő sürgönyöket, leveleket. Jól esik látnunk, hogy közönségünk együtt érez velünk s hogy örömlünkben osztozik. E helyen fejezzük ki tehát jóbarátainknak köszönetünket.

— (A félszázados évforduló.) A jövő héten lesz ötvenedik évfordulója annak a merényletnek, amelyet Libényi János szabósegéd a király ellen elkövetett. A meg-híusult merénylet részleteiről a következő adatokat találjuk az egykori lapokban: 1853 febr. 18-án szárnysége gróf O'Donnel kíséretében mindennapi sétáját végezte a király. A régi Kärnthner kapu előtt Libényi János szabósegéd rőrohan az uralkodóra s késével a nyaka felé döfött. A kés éle azonban a király nyakkendőjének csatájához ért, onnan lesiklott és kissé megsebezte az uralkodó nyakát. O'Donnel gróf, továbbá Ellenreich József és English Lőrinc bécsi polgárok a merénylőre vetették magukat és minden védekezése dacára, ártalmatlanná tették. Közben English felesége a királynak nyújtá zsebkendőjét, hogy a vérzést elállítsa.

A király, aki lélekjelenlétét egy percre sem vesztette el, Albrecht főhercegnek a közvetlen közelében lévő palotájába ment, hol sebére kötéleket tettek. — Ezalatt a merénylő hire elterjedt Bécsben és mindenütt óriási izgatottságot keltett. Mindenki a király palotája elé vonult és a nagy embertömeg örömmel vette a király szerencsés megmenekülésének a hírt. Midőn a király Albrecht főhercegtől palotájába ment, az utcán gomolygó embertömeg lelkesen üdvözölte az uralkodót. A körülállókhoz az ifjú király ezen szavakat intézte: „Legyenek egész nyugodtak, nem történt semmi, csak derék katonáim sorsában osztozom.” — A merénylőből előbb összeesküvésre gondoltak, de csakhamar kitűdött a vizsgálatból, hogy ilyenről szó sem lehet. A merénylőket egy fanatikus követte el, aki tettéért 1853. febr. 26-án életével lakolt. A boldogult Miksa főherceg (a későbbi mexikói császár) a merénylő elkövetésének hatása alatt, felhívást intézett a néphez, melyben azt javasolja, hogy Ferencz József király szerencsés megmenekülésének emlékére egy templomot építsen.

Igy épült a híres „fogadalmi templom” Ferstel remekműve, 1879. április 24-én avatták fel a templomot, a királyi pár ezüst menyegzője alkalmából. A templomnak építése 23 évig tartott. Azok, ki a király megmenekülésében segédkezett nyújtottak, busásan meglettek jutalmazva. Etenreich bécsi polgár a nemességet kapta,

ugy ő, mint O'Donnel gróf nagy életkort értek el. A király csakhamar felgyógyult és jelen volt azon a Te Deumon, melyen szerencsés felgyógyulását ünnepele. Midőn legelőször kiköcsizott a király, egész Bécs lobogódszt öltött, az utakat virágokkal szőrták fel.

— (Új bíró.) Dr. Lázár Ernő törvényszéki jegyző, társadalmi életünk kedvelt és szeretett tagja a napokban sikerrel tette le Budapesten a bírói vizsgát.

— (Clausar Adolf †) Kolozsvár iparos társadalmá megint szegényebb lett egy derék iparossal. Clausar Adolf vezetéki és csatornázási vállalkozó tegnap délelőtti 11 órakor hosszas és kínos szenvedés után 46 éves korában meghalt. Azok közé a kevesek közé tartozott ő is, akik nem elégszenek meg azzal, hogy szűk családi környezetben, jól végzett napi munkának teljesítésével beérjék, hanem részt kívánnak maguknak a közügyek munkájából is. Kiváló pozíció betöltésére sosem vágyott, de annál derekasabban küzdött mint köz-katona a kitűzött zászló alatt, migem azt diadalra is juttatta. Az iparos-egylet, különösen pedig az ipartestület volt az a tér, hol gazdag tapasztalatait hasznosan érvényesíteni törekedett. Külföldön való hossz-szas tartózkodása alatt sok újat és hasznosat sajátított el, melyeket iparában önállóan és sikeresen érvényesített. Gondolkozásában és ténykedésében pedig a szociálisztikus fejlődés mély nyomokat hagyott s a maradiságnak volt ellensége, mely ellen küzdeni s a közönyőséget megtörni soha meg nem szűnt iparos társai között. Ezért aztán néha sok keserű szemrehányást, mellőzést kellett szenvednie; sőt nem egyszer a legszélsőbb szocialistának és anarkistának gunyolták, holott pedig tetteiben csupán a legtisztább szabadelvűség nyilvánult meg mindannyiszor. Áldott, jó szíve volt s a szegényekért, a szenvedőkért az utolsó fillért is feláldozta s nem egy szegény, nyomorban maradt család az ő közbenjárásának köszön-hette a közönség által való fölségelését. Es az egyszerű iparos-kebelben dobogó nemes szív megszűnt dohogni, minden támasz nélkül hagyva árván maradt kis családját, melyet oly forró és kimondhatatlanul szeretett, becégetett. Es azok az iparos társai, akik őt ismerték és szerették, akik az ő nemes törekvéseit méltányoló elismeréssel kísérték, azt is igen jól tudják, hogy Clausar Adolfban az iparos társadalom egy mindea tekintetben derék iparossal lett kevesebb.

Nyugodjék békével!

A meghalognak családja a követ-sező szomorú jelentést adta ki:

„Aldottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a szerető férj, apa, vő, sógor és rokon Clausar Adolf vízve-téki és csatornázási vállalkozó, életének 46, házasságán k 18-ik évében, folyó hó 12-én d. e. 11 órakor hosszas és kínos szenvedés után, megszűnt élni. A meghalognak földi maradványai folyó hó 14-én d. u. 3 órakor fognak Berde Mózes-utca 5. számú lakásán a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni és a közös sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Lelkéért az engedtelő szent mise-áldozat folyó hó 16-án d. e. 10 órakor a Mátyás királytéri plebánia-templomban fog az Urak bemutatni. Nyugodjék békével! Kolozsvár, 1903. febr. 12-én. Özt. Clausar Adolfné, szül. Kahlfürst Paulin, mint bánatos neje; Clausar Margit és Ferenc, mint gyermekei; Szilágyi Jolán nevelt leánya; Özt. Beil Vencelné, szül. Gabriel, mint anyósa; Kahlfürst Imre, mint sógora; Özt. Kolozsvári Sándorné, szül. Gabriel Cecília, mint rokona.

— (Farsangi prédikáció.) A leg-közelebbi farsangi prédikációt a minoriták helybeli templomában f. hó 14-ikén, szombat este 6 órakor tiszt. Bálint Vilmos róm. kath. kaplán fogja mondani.

— (Joghallgatók segélyezése.) A Joghallgatók segély-egylete az alábbi felhívást teszi közzé: Van szerencsénk a J. S. E. t. tag orakat felhívni, hogy tandij-segély iránti kérvényeiket 1903. február 18 d. e. 12 óráig a titkárhoz (Egyetem-utca 10. sz. 7. ajtó) benyújtsák sziveskedjenek, annál is inkább, mivel a később érkezők figyelembe nem vételnek. A kéréshez csatolandók: Hiteles index másolat, szegénységi bizonyítvány, kari határozat, felzet. Az eképpen föl nem szerelt kérések hivatalból fognak visz-szautasítani.

— (A hercegprimás a magyar nyelvért.) Vaszary Kólos hercegprimás hazafias körrendezetet intézett egyházmegyéje papságához a magyar nyelv tanítása és terjesztése érdekében. A hazafias pász-torlevelet már régtől fogva vártuk, sürget-tük s hogy végre megérkezett, köszönettel fogadjuk. A hazafias levélből közeljük a következőket: „Nyomatékos hangsúlyozással kérem nagyon tisztelendőségemet, sziveskedjék odahatni, hogy a kerületben fekvő vegyesiskola községek iskoláiban a hittani tárgyak lehetőleg magyar nyelven adassanak elő és ily módon előkészítessék a talaj arra, hogy minél előbb a szent beszédek mindenütt magyar nyelven lehessen megtar-tani. Amennyiben pedig nem értenék meg a gyermekek annyira a magyar nyelvet, hogy a hittani tárgyak magyarázatát e nyelven jól felfogják, ne kíméljük a t. lelkész urak a fáradságot, és a német vagy tót nyelvű

magyarázat képesen adják elő magyar nyelven is a hittani tárgyakat. Kellő igye-kezet mellett rövid időn belül képesek lesz-nek a tanulók a tisztán magyar nyelvű elő-adásokat is eredményesen hallgatni. Ne ri-adjanak vissza a t. lelkész urak a netán felmerülő nehézségektől. Meg fog valósulni e téren is a régi szó: „Labor omnia vin-cit!” — A pástorlevél így végződik: Adjá Isten, hogy rövid idő múltán megérhes-sük azt, hogy a nemzeti művelődés két hatal-mas tényezőjének, a lelkésznek és a tanító-nak, szorgos, önfeláldozó munkássága nyomán az ország katolikus templomaiban, épp egy családi tűzhelyein a magyar nyelv jusson uralomra az idők végtelenségéig.

— (Protestáns estély.) A ref. theologia ifjúsága f. hó 18-án délután 5 óra-kozt, az intézet disztermben, protestáns es-télyt rendez, az orgona-alap javára. Az elő-készületekből következően az eddigieket jóval felülmúló estély lesz a 18-iki. Ugy értesülünk, hogy a felolvasást egyik theolo-giai tanár, valószínűleg épen maga az in-tézeti igazgató fogja tartani. A véglegesen megállapított programot közelebbről közölni fogjuk, addig is felhívjuk az érdeklődők figyelmét a nemes cél érdekében tartandó estélyre.

— (Gyászrovat.) Özt. Thumme-er Mihályné szül. Kalteis Cecília életének 82-ik évében, folyó hó 11-én reggel 5 órakor meghalt. Temetése folyó hó 13-án, délután 3 órakor lesz a róm. kath. egyház szerar-tása szerint, Zápolya-utca 15. szám alatti lakásánál.

Kibédi id. Pétérffy Dénes ny. kir. ítélő táblai bíró, a marosi ev. ref. egyházmegye gondnoka s a marosvásárhelyi ref. püspöki egyházközség presbýteré életének 67-ik évében, e hó 11-én meghalt. Temetése ma dé-lután 3 órakor lesz Marosvásárhelyen.

Nagybacon Baló Lászlóné szül. Ab-rándfalvi Ugrom Juliánna folyó évi február hó 12-én éjjel 2 órakor, életének 45-ik, boldog házasságának 25-ik évében elhunyt.

A drága halott hűt temetési folyó hó 13-án, délután 4 órakor fognak Fűrőd-utca 10. szám alatti gyászházól a vasuti indó-házig kísértetni és onnan szülőföldjére, Bikafalvára örök pihenésre elszállítani.

Özt. Czinger Józsefné szül. Bauer Agnes folyó hó 11-én éjjel 12 órakor, életé-nek 92-ik, özvegyisége 53-ik évében meg-szűnt élni. A meghalognak földi részei folyó hó 13-án, délután 2 órakor fognak örök nyugalomra helyezni.

— (Bírósági piknik.) A bírósági piknikre a következő szellemes meghívókat küldötték széjjel: „Idéző végzés. A kolozs-vári királyi bíróságok tisztikara külbenei törvényes következmények terhe nélkül az Ujság t. szerkesztőségét a „New-York” szá-lóda földszinti helyiségében folyó évi fe-br. 28-án esti 8 órakor kezdődő bírósági piknikre ezenel megidéz, elvárja és szí-vesen látja. Belépti-íj személyenként sza-badságvesztésre át nem változtatható 3 korona. Tiszta jövedelem jótékonycára fog fordítani.

— (Meghívás.) Az Erdélyrészi Fal-kavadász Társaság rendes évi közgyűlését e hó 26-án délután 4 órakor tartja meg a Kolozsvári Kiszinó helyiségében. A közgyű-lés tárgysorozata a következő: 1. Elnök megnyitja. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. Falkanagy jelentése. 4. Pénztárnok jelentése. 5. Az évi költségvetés megállapítására és a megelőző évi szárszá-madóra vonatkozó számvizsgáló jelentések meghallgatása, elfogadása és a felmentény megadása, esetleg megtagadása. 6. Választ-mány kiegészítése. 7. Földmívelésügyi mi-niszter leirata az államsegély ügyében. 8. Számvizsgálók megválasztása. 9. A verseny-feltelekkel megállapító bizottság kiküldé-tése. 10. Választmány indítványa.

— (Ifjúsági közgyűlés.) Folyó hó 10-én tartotta az Egyetemi Kör rendkívüli közgyűlést, melyet a nagy számú hallgató-ság élénk érdeklődéssel kísért végig. Ez is mutatja, hogy valahányszor csak pátos-kodásról van szó, mindig megelégnél az ifjúsági élet. Jelenleg is az „Egyetemi La-pok” és „Az Egyetem” című két ifjúsági lap köré sorakoztak a hívek. Arról volt szó, melyiket tegye a kör hivatalos lapjává. Az első lap már a nyolcadik évfolyamába lé-pett; de a második lap „Az Egyetem” ug-y tartalom, mint külső tekintetében is vete-kedik régebbi társával s azonkívül a „Corda Frates”-nek is hivatalos lapja. Az ifjúság nagyobb része ügyes taktikával mégis az első lapot vezette diadalra. Szerkesztőt is választott mellé ifj. Bartók György tanár-jelölt személyében. A gyűlésen ezenkívül betöltötték még a pénztárosi állást s két választmányi tagságot.

— (Az Orsz. Tört. Ereklje mu-zeum új elhelyezése.) Az Ereklje mu-zeum gazdag anyagából, a Mátyás-szobor leleplezése idején rendezett kiállítás bezárta után a gyűjtemény ismét vissza lett helyezve a Torna-vívó emeleti két szobájába és ott újra rendezve. A rendezés, a mit a hideg időjárás késleltetett, a leltározással egyide-jűleg a napokban elkészült. A közönség részére ismét nyitva van, megtekinthető ugy a reggeli, mint délutáni időben. A gazdag gyűjteménynek csak egy része fűrt el a meglevő helyiségekben. Több igen értékes tárgy az emigráló idejéből, az olasz légio képcsoportozta és ezenfelül sok kép és tárgy maradt hely nélkül, a melyeket egy-előre becsomagolni voltak kénytelenek.

— (A „Dávid Ferencz Egyet”-va-sárnag délután az unitárius kollégium diszter-mében felolvasó ülést tart. Ez alkalommal fel-olvas Gálfi Lőrinc gymn. tanár „Dogma és haladás” címmel. Szavai: Kántor Margit k. a. Melodrámat ad elő Veress György pap növ., zongorán kíséri Kriza Ilona kisasszony. A fel-olvasás délután 4 órakor kezdődik, melyre minden érdeklődő szívesen látott vendég.

— **(Ozoraí szabadjegye.)** Az idegenek mindnyájan irigy szemekkel szemlélik Kolozsvár történeti nevezetességeit s a mult romantikus hagyományából visszaradt emlékeket s a mi a fő, kincses városunk nagyszámú specialitásait. Ily specialitása a mi városunknak **Ozoraí Adolf**, kiről a következő mulatságos históriát közli a „Pesti Hírlap”:

(A szabadjegye.) Ozoray Dolfi ismert, ősalak Kolozsvárról, többnyire színházi üzleti ügyekkel foglalkozik s maga is lassan bohémnek hitte s tartja magát. Egyik legfőbb nevezetessége, hogy másfélméter-mázsányi súlya van földi porhüvelyének, a másik, hogy 32 év óta csakis székely-gulyást ebédel. Minde nevezetessége elegendő arra, hogy ő is a vasuton szabadjegyre aspiráljon. Egy barátja legalább kifejtette előtte, hogy neki is joga van szabadjegyre, csak adják be a kérelmét. Diktum-faktum Ozoray bácsi írtatások szuszogások közt elintézte a dolgot s várta a jegyet. Egy napon barátja nagy diadallal köszönti:

— Dolfikám, értesítést kaptam, hogy a jegyed már utban van.

— Lehetetlen.

— Holnap vagy holnapután a kezében lesz.

Ozoray nagy örömben s izgalmában aznap, 32 év óta először, nem tudta az egész porció székely-gulyást elkölteni. Másnap korán reggel az utcán kóválygott, lesve a levélhordót. Csakugyan a levélhordó tudatja vele, hogy ajánlott levele van. Ozoray reszkette veszi át a levelet: Tallérnyi nagy pecsét tündöklök a hátán (t. i. a levélhátán) s valami koronaféle is, vagy talán egyéb; de hivatalos formája az írat. Jó borra való ad a levélhordónak s egyenesen lakására vágat, ott nagy áhitattal kibontja a levelet. Nyomatott sárga lap, rajta a fölirat: Szabadjegy. Első (sztyl.) (Dolfi közel az ájulásához.) Köv. kezdi a saját neve. Nagyságos címzéssel. (Erre ellágyul s örömkönnöket hullat.) Majd ez a megjegyzés. Érvényes valamennyi gyors- és tehervonatra — melyen izraelita nem utazik.

Dolfi megcsóválja a fejét s busan szól — Igazságos Isten, milyen antiszemita ez a kormány! Nekem küld ilyen jegyet. Hiszen ha csak én magam is vonatra ülök, már akkor sem lehet érvényes ez a jegy!

Busan nézi a borítékot: a posta Kolozsvár földadasi helyet mutatott.... De ez őt mégse vizsgaltatta meg.

— **(Az Agrár bank közgyűlése.)** Az Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt folyó hó 8-án tartotta rendes közgyűlését. Tauszik B. Hugó kir. tan. vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését, melyet a közgazgatás tudomásul vett. A lefolyt évben az intézet minden egyes üzletága hatalmas lendületet nyert s ezért a részvényesek nevében Petrács Géza meleg szavak kíséretében mondott köszönetet az intézet vezetőségének. Az igazgatóságból sorrend szerint kiléptek br. Kemény Ákos, dr. Bernády György, Fábián Samu és br. Kemény Kálmán, kik 3 évre és a felügyelőbizottságba dr. Káldeló Ferenc, Deák Lajos, Fekete Jakab, Kelemen Ádám, Szahmáry Gyula és Stupiczky Béla 1 évre választottak. Közgyűlés után az igazgatóság alakuló-ülést tartott, melyen br. Kemény Ákóst elnöknek és Sándor Jánost és Mikó Árpádot alelnökké választotta meg.

— **(A székelyek juhokat kapnak)** A földmívelésügyi miniszter székiyföldi ki- rendeltsege révén az Erdővidék kiszáradt igen ocsó juhok kiosztásával igyekszik segíteni. Egyelőre 700 darab juh van utban Nagybacon felé, a hol ezeket igen kedvező fizetési feltételek mellett a beszerzési áron alul fogják kiosztani. — A környék turógyárai révén a juhtej könnyen értékesíthető és így az Erdővidéken igen kedvező hatása lesz az új fajta segítségnek.

— **(Utimesteri iskola Kolozsvárt)** A kereskedelmi miniszternek az a szándéka, hogy az utimesteri állásra előkészítő iskolákat létesítsen, mert az eddigi hid- és átépítési munkálatok állami mérnökök munkaidejének rovására mentek végre, míg képzett utimesterekkel pótolni lehet a mérnöki vezetést is. A miniszternek Kolozsvárhoz érkezett leírata szerint az új tanintézetek száma 10 lenne: Balassa-Gyarmaton, Kassán, Kolozsvárt, Lugoson, Mármaros-Szigeten, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Brassóban, Szombathelyen és Zágrábban, a tanfolyam pedig két évig tartana, évi 4—4 hónap szorgalmi idővel. — Hogy pedig a pallériskola költségei ne egyedül az állam gyöngye vállalja terheljék, az összes törvényhatóságok évente annyi 60 koronával járulnaak hozzá, ahány uti biztos van s azokból egyszerre egyet tanítatnának benne 270 korona ellátási pótlékkal. Az első tanfolyam még 1903. decz. 1-én nyílna meg, — Az intézmény azonban csak addig állna fenn a miniszter terve szerint, a meddig kellő számú szakképzett utibiztos nem fog az államnak rendelkezésére állni.

— **(A szászsebesi reformátusok felhívása.)** Felhívást kaptunk a szászsebesi reformátusoktól, melyben elpanaszolják nehézségüket az idegen nemzetiségek között s a magyar honfiktársakhoz fordulnak segítségért, hogy templomuk és paplakjuk építését, a mire már eddig Szakász László 20.000 korona magánadományt áldozott, befejezhessék. „Egymásnak terhét hordozzátok, úgy töltsetek be a Krisztus törvényét” igével fordulnak honfiktársaihoz, a kiknek jó szívvel ezúttal is szólnak s kérjük, hogy a nemzetiségi vidéken elszigetelten élő hitbuzgó embereket el ne hagyják nemestörékvésükben.

— **(Ismeretterjesztő hasznos előadás.)** Az iparos segédmunkások kiképzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1903. évi február hó 15-én (vasárnap) délután 3 órakor a Vegytani intézet termében (Museum-kert) Ismeretterjesztő előadást rendez. A belépés di-

tan. Előadást tart: dr. Ruzicska Béla: „A chemiai ismeretek köréből.”

— **(A Mátyás-szobor)** egyik vitázének, Magyar Baláznak a kezében tartott lobogója alá, ott a hol a lobogó a kőtalapzaton nyugszik, az ősszel cementbeton pótlékokat alkalmaztak. Ezt most bronzal fogják kiéserélni. A munka végzésére Hoffmann Ferencz, a Beschner-féle műrcéonőde igazgatója egy szakmunkással Kolozsvárra érkezett. A munkát még ma megkezdik, s ezzel az alkalommal azt is megvizsgálják, hogy a szoborban a szokatlanul kemény téli fagy nem tett-e valami kárt.

— **(A joghallgatók segélyegylete)** 1903. február hó 14-én délután 5 órakor tartja a jogikar II. számú tantermében, rendes felélváró közgyűlést, melyre a t. tag urak tisztelettel meghívottak. Használás esetén a tagok számára való tekintet nélkül f. hó 18-án délután 5 órakor tartatik meg. Tárgy: 1. Mult gyűlés jkvének felolvasása és hitelesítése. 2. Tiszviselők jelentése. 3. Elnök lemondása. 4. Elnök-választó közgyűlés előkészítése. 5. Indítványok és interpellációk.

A David Ferencz Egylet ifjúsági köre febr. hó 13-án d. u. 6 órakor az unitár. koll. I. em. 16. sz. termében gyűlést tart. Tárgy: Az alapszabályok módosítása. Pap Domokos, Gál Jenő felolvasása.

— **(A „Vasuti Olvasó és Dalkör”)** f. évi február hó 22-én délelőtt 8 órakor az egylet helyiségében tartja évi rendes közgyűlést.

SZÍNHÁZ

Színházi műsor:

Péntek: A kis fészek. (b. 121. sz.) Szombat: A kis fészek. (b. 122. sz.) Vasárnap: d. u.: Csókon szerzett vőlegény. este: Mignon. (b. 123. sz.)

* **A kis fészek.** Premier volt tegnap a Nemzeti Színházban. Berr, Dotere és Gillemard francia szerzőknek a Vígsházából importált darabját láttuk. — A három vidám francia, ha nem is verekszik Bissonok szellemességével, ötletével, de három felvonáson keresztül eléggé mulattatják a közönséget. Egyebet alig is várunk tőlünk. A kacagtató helyzetek, az ügyesen szőtt cselekmény, mely pikáns részletekben sem szűkölködik, hat a nevető idegekre és szívesen tapsoltunk, habár látjuk, hogy ez ötletek, ez a szellem nem igazi forrásból fakad. Hányzik az a könnyedség, az a finomság, mely pedig egyedül francia sajátosság, de a melyből a szerzők legalább ez uttal keveset mutatnak. Az első felvonás pompásan indul, nagy dolgokra vagyunk elkészítve, sejtjük, hogy itt valami pokoli mulatság lesz, de alaposan csalódnunk. A második felvonás habár mozgalmasabb, már ellaposodik. Kezd erőteljett lenni. Végül a harmadik felvonás már egészen unalmas.

A közönség, mely még az első felvonás alatt a legszebb auspiciummokkal nézett az előadás elé csalódottan távozott. Nem azt kapta, amit remélt.

Az előadás egyébként, ha nem is eléggé franciás, de azért rossz se volt. Különösen *Halmi* Margit és *Me gyeri* igazgató állták meg pompásan helyüket. Előbb egy párisi menyecskét játszott azzal a tökéletes művészettel, melyről már annyiszor szóltunk magasztalólag. Ötletes, szellemes, distingált volt minden szava, mozdulata; toilettéit pedig pazarul elegánsak. *Megyeri* mindenben méltó partnere Halminak. Hasonlóan emlékeztetünk meg *Kassai*, *Pap* Miksa, *Szegő*ről, kik tehetségük legjavát adták. Kevésbé szívtunk dicsérrel *Gál* Jankáról, ki örökös egyformaságával nem tud sikert elérni. Szívesebben láttuk volna e szerepben *Jankó* Abigélt, színházunk ez idő szerinti Hamupipókéját, ki arra van kárhoztatva, hogy a szabályoknak legyen állandó személyesítője. Miért? Pompás volt *Dezseri*, ki egy zsebmetszőt — Puzsér hasonmása — játszott kitűnő humorával. Az előadást ma megismétlik. — II —

MULATSÁGOK.

Lutheránus kötőke. A Nagy Gábor-féle vendéglő emeleti helyiségeiben tegnap este sikerült táncestélyt a „kötőke” cím alatt. Természetesen nem kötött senki, legfeljebb az a csokorba kötött sok szép leány táncolt kiválóan virradatig. A táncestély zárt jellege megadta annak a feszelen kedélyt, a derűs jókedvet: szóval a rendezőknek erkölcsi és anyagi sikert. A jelen volt leányok közül a következőket sikerült feljegyeznünk: Bárány Mariska, Balogh Erzi és Etelka, Bőjthe Margit, Csengery Piroksa, Csermák Ilona, Császár Augustá, Daix Vilma, Heidl Ella, Kopir Mariska, Keresztély Piroksa, Kiss Ilonka, Katala Istvánné, Melitz Ilse, Pohe Mariska, Reschner Annuska és Ilona, Salamon Irma és Rózika, Simonffy Mariska, Szahmáry Irén, Tomka Ilonka, Zsirász Lotti, Zsirász Emma stb. stb.

* **A kolozsvári m. kir. dohánygyári dalkör** 1903. évi február hó 28-án a Vigadó (Redoute) helyiségeiben, műkedvelői előadással és táncal egybekötött

dalestélyt rendez. A műkedvelők Csepregy Piros bugyellárisát adják elő.

Táncvigalom Bánffy-Hunyadon. A földmíves ifjúságból alakult bánffy hunyadi ifjúsági egyesület részben a saját pénzirta javára, részben az állami iskolai szegénytanulók segélyezésére 1903. évi február hó 14-én a Korona vendéglő nagytermében táncvigalmat rendez.

MŰVÉSZET.

+ **A Kolozsvári Zene-conservatorium hangversenye.** 1903. február 13-án (pénteken) a városi vígadó nagytermében Farkas Ödön igazgató és Borsay Samu honvéd karmester vezénylete alatt a zene-conservatorium, a honvédeknek és a polgári dalegylet közreműködésével nagy zenekari hangversenyt tart, melynek műsora: 1. Ekel Ferencz, Batori Mária nyitány. 2. Schubert. Iső tétel (allegro moderato) a h-moll szimfoniából. 3. Jensen. Lakodalmi zene. I. Induló. II. Nászdal. 4. Farkas Ödön. Hangok a kurucvilágból. I. Prolog. A bariton szólót énekl: Vécsey Géza, a nemzeti színház tagja, a tárogató szólót előadja: Koubá Pál. II. Fegyvertánc. III. A tábori tüznél. A szoprán szólót énekl: Sándor Erzi. IV. Csata. (Férfikar.) A zene-conservatorium pártoló tagjai jegyeiket az átadott szelvényekért Burger Frigyes főtéri üzletében vehetik át. Nem pártolók 1 korona belépti díjat fizetnek. Kezdeté este fél 8 órakor.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —

Országgyűlés.

Budapest, február 12.

A képviselőház mai ülésén **Tallán** Béla elnökölt.

Névszerinti szavazással kezdődött az ülés. **Beöthy** Ákos tegnapi indítványát 103 szótöbbséggel elvetették.

A napirendre térve **Hellebronth** Géza beszélt a katonai javaslat ellen.

Felhozta az ország terheit, a nép nyomorát, mely a súlyosabb megterhelhetéseket elviselni képtelen.

Látta, a mint egész családok kivonultak az országból, de távozásuk előtt misét szolgáltattak.

Fejérváry: Murit csaptak. (Viharos zaj az ellenzéken.)

Rendre! Rendre!

Wilcsék: Ez sérti a vallásszasságot.

Gabányi: Az Isten háza nem bodega.

Zboray: Az elnök legyen pártatlan.

Elnök konstátálja, hogy mindkét oldalról közbeszóltottak.

* **Hellebronth** új véderő-javaslat benyújtására vonatkozólag tesz javaslatot.

Szünet után **Hellebronth** benyújtott javaslatát indokolva, kihuzza az ülést.

Áttértek a holnapi napirend megállapítására, mely szerint a katonai javaslatok tárgyalása és a zsűri kisorsolása fog megtörténni.

Kubik kimutatja a naplóból, hogy a kisorsolásnak egy órákor kell megtörténni.

Elnök kimorálja, hogy a kisorsolás az ülés vége előtt egy órával történjék.

Szederkényi tiltakozik, hogy a kitűzött határidő megváltoztassák.

Szell hozzájárul a régi határozathoz.

Elnök: Tehát a kisorsolás egy órákor lesz.

Ezután az interpellációk következtek.

Sebess Dénes a kruzepoli látogatás ügyében interpellál.

Kérdi, miért nevezte a Ház Zimont a monarchia határának, miért üdvözölte a királyi párt a monarchia képviseletében, holott a báni állás, kizárólag magyar közjogi méltóság.

Szell természetesen találja, hogy Zimony csak Magyarország határán fekszik; és jól tudta ezt a bán is, kit ilyenformán sértő szándék nem vezethetett annál is inkább, minthogy beszéde további folyamán így szól: „felségteket magyar korona területén üdvözölöm.”

Sebess Dénes nem, ellenben a Ház tudomásul vette a választ.

Benedek a „Népszava” elkövetése ügyében interpellál, kérdi továbbá, miért tiltják meg a szocialistáknak a pénzügyűjtést.

Szell azt válaszolja, hogy a 48-as sajtótörvény alapján eljár-

gyűtésekkel szemben meg kell védeni a szegény réposztályt.

Benedek nem veszi tudomásul a választ.

Elnök az ülést bezárja.

A hercegprimás születésnapja.

Budapest, febr. 12. (Érk. 11 ó.) **Vaszary** Kolos hercegprimás ma ünnepelte csöndben 74-ik születésnapját, mely alkalommal a papság, hatóságok és egyesületek tisztelegtek az agg főpásztonál. Az üdvözlők között volt **Császka** György kalocsai érsek, **Széchenyi** Gyula őfelsége személye körüli miniszter, **Lobkowitz** Rudolf hadtestparancsnok, **Márkus** József főpolgármester stb. Délben diszebed volt.

Az aradi püspökválasztás.

Budapest, febr. 12. (Érk. 11 ó.) Ma folyt le nagy érdeklődés mellett az aradi püspökválasztás.

Két jelölt volt összesen: **Hamsea** Ágoston és **Papp** János aradi helynök.

Papp 36, **Hamsea** 20 szavazatot kapott, így hát püspöknek **Papp János** lett megválasztva, ki annak idején még erős **Mangra-párti** volt.

A galanthai mandátum.

Budapest, febr. 12. (Érk. 1 ó.) A délelőtt folyamán galanthai polgárokból álló nagy küldöttség tisztelegte **Esterházy** Mihály grófnál és felajánlották neki a mandátumot.

Később **Szell** Kálmánnal is tisztelegtek, hogy a grótot beszélje rá a mandátum elvállalására.

Sturm Albert kitüntetése.

Budapest, február 13. (Érk. 11 óra.) A király **Sturm** Albertet, a félhivatalos „Budapesti Tudósító” szerkesztőjét a **Ferencz József-rend** tisztiikeresztjével tüntette ki. Az erre vonatkozó királyi kéziratot a hivatalos lap legközelebbi száma közli.

Soós bíró ügye.

Budapest, febr. 12. (Érk. 11 ó.) **Sárkány** vizsgálóbíró **Soós** ellen megvesztegetés büntetettéért elrendelte a vizsgálót. Ugyancsak elrendelte **Schwarz** szabadonbocsátását. A végzés ellen az ügyész felebbezett.

A szász trónörökösne ügye.

Budapest, febr. 12. (É. 10 ó.) Drezdából írják: A házi minisztérium holnap kitörli az udvari anyakönyvből a trónörökös-pár házasságát s ezzel teljesen megszűnik Lujának a drezdai udvarhoz való viszonya. Az anyagi kérdések is rendezve lesznek. A trónörökösne évjáradéka önkéntes adomány lesz, melyet nincs joga követelni.

Budapest, febr. 12.

Genfi távirat szerint Lachenál ma elmegy a szanatóriumba, hogy az ítéletet Lujával közölje. Tekintettel a hercegnő betegségére az indokolást elhallgatja.

Budapest, febr. 12.

Lausanneból táviratozzák: Giron és Wölfling Lipót a szanatóriumba mentek Lujza látogatására, de az igazgató kijelentette Gironnak, hogy sem most, sem a jövőben nem engedni meg a találkozást. Giron erre visszautazott Brüsszelbe.

Budapest, febr. 12.

Salzburgi távirat szerint a drezdai ítélet megokolása kinosan érintette a toskániai udvart.

Budapest, febr. 12.

Genfből táviratozzák: Luchenál négy óráig beszélgetett Lujával. Közölte vele az ítéletet, mit Lujza megelégedve fogadott s kijelentte, hogy most már nem sokáig marad a sanatóriumban.

Háborus hírek.

Budapest, febr. 12. (Érk. 12 ó.) Bécsi telefontelefontés szerint a Reichsrath mai ülésén **Eisenkolb** és társai megintertelták a miniszterelnököket, azt mondván, hogy minden jel arra mutat, hogy Macedóniában legközelebb nagy felkelés tör ki.

Alapos a gyanu, hogy Ausztria-Magyarországban hatalmas párt van, mely szítja a felkelést s ennek **Goluchowsky** külügyminiszter a feje.

Goluchowsky és pártja a nagy Lengyelország helyreállításáról álmodozik s ezért forgatják fel a népeket s kergetik háboruba a monarchiát.

Az interpelláció nagy feltűnést keltett és kívárcsian várják holnapra a miniszterelnök választát.

Budapest, február 12.

Bécsből jelentik: Londoni diplomata szerint a porta attól fél, hogy Ausztria-Magyarország tavasszal okkupálja Macedóniát, Oroszország beleegyezésével, mint a signatorius hatalmak mandatariausa.

Bulgária panaszkodik.

Budapest, febr. 12. (Érk. 11 óra.) Szofiából írják: A kormány a nagyhatalmaknak jegyzékben panaszkodik, a török csapatoknak a bolgár határon való koncentrálásért.

REGENY

Goëtia. (62)

IX.

Az összecsküvők.

— Elbeszélte Ön Dourownak ezt az álmát?!

— Igen asszonyom! Ugy fel voltam indulva és így azt hittem, hogy meg fog nyugtatni.

— Azt persze nem tette. Nem mondaná meg, miért volt Ön itt nála Marion?

— Baum parancsolt reám, hogy a kályhába tüzet csináljak és hogy várjak reá a kulcs miatt is, de ő elszaladt, ő visszamegy Oroszországba.... A hazájába!.

— A hazájába?

— Igen, asszonyom!

— A hazájába, ahonnan valamennyien jöttünk, de ahova valamennyien visszaterünk.

Marion nevetett; nem értvén meg Olga szavait és még egyszer kérdezte:

— Ahonnan, mindnyájan jöttünk? Oda többé vissza nem mehetünk! Vagy nem érttettem Önt jól meg. Én oly ostoba vagyok asszonyom! sokkal ostobább, mint más hasonló leányok.

Olga nevetett!

Marion a nyakaköré fonta a karjait és mondotta:

— Jó asszonyom, én úgy szeretem Önt! S mégis meg akarják Önt ölni! Ön maga mondotta azt nekem, mikor én itt aludtam. Jelentse fel a rendőrségnek. — Pignerol teljesen ártatlan a merényletben. Baum a főcinkos az én véleményem szerint. Fogassa el Baumot! Hisz ezt Ön meglehet!

Hiszen Ön gazdag. Én tudok mindent. Én mindent láttam és hallottam. Én nem tűrhetem, hogy Önt megöljék.

— De hiszen akkor téged ölnének meg és én ezért nem volnék megmentve, ha téged ki is szolgáltatnának. Én nem is akarom magamat megmenteni! De a szolgáló személyzetem Marion, azok nem vétettek semmitől azok is veszélyben forognak. Azért jöttem ide, hogy tudtára adjam Dourownak, hogy megkérjem ne bántsa azokat az ártatlanokat. Rólad is fogok gondoskodni Marion, ne legyél kényszerítve anarkista barátaitól pénzt elfogadni.

Rövid ideig csügtek egymáson, kéz a kézben, szótlanul.

Marion törte meg a csendet és Pignerolról beszélt:

— Hát szereted csakugyan, szegény gyermekek. És ha egyszer bebizonyul, hogy az az ember egy közönséges tolvaj és betörő?

— Azt nekem nem lehet bebizonyítani, asszonyom?

Olga megértette e kijelentés jelentőségét.

— Bocssás meg, Marion! Én soha senkit sem szerettem. Azért nincs itt előttem értéke az életnek.... Mondjad csak, mihez fogsz majd kezdeni?

Marionnak nem volt ideje válaszolni. Az ajtót kezdtek döngötni és kívülről szóltak:

— A törvény nevében nyissák ki! Marion és Olga az első pillanatban megrémültek.

Ismét szóltak kívülről:

— A törvény nevében: Dourow elrendeljük az ajtó kinyitását.

A nők nem mozdultak és így harmadszor is hallatszott:

— A törvény nevében.... A kilincs leugrott az ajtóról és a rendőrség főnöke és négy rendőrbiztos léptek be és Mariont közre fogták:

— Ön kicsoda? — kérdezte Olgát a rendőrfőnök.

— Tredjakow Olga grófnő. S ez a leány az én egyik barátnőm.

— Talán Dourow Istvánt is barátjának vallja a grófnő?

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő:

Dr. PAPP JÓZSEF.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR*

Pályázat.

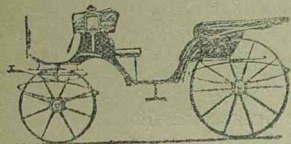
A m. kir. marosvásárhelyi 22-ik honvéd gyalog és 9. huszár-ezred részére, f. évi júl. hó 1-én Marosvásárhelyt felállítandó tiszt egyenruházati egy-lethez egy egyleti szabó keresetköt. Ezen egylethez tartoznak említett ezrednek Beszterezén és Szamos-ujvárt állomásozó zászlóalja, illetőleg osztálya, mely körülmény a pályázatokban tekintetbe veendő.

Pályázatok lepecsételve s a borítékban „Pályázat az egyenruházati szabóságra” jelezve, a m. kir. marosvásárhelyi 22-ik honvéd gyalogezred parancsnokságnak Marosvásárhelyre címezve, e hó 25-ig beküldendők.

A pályázathoz, mely kizárólag a szabómunkák elkészítésére és nem szállítására vonatkozhatik bizonyítványok, ajánlatok eredetiben vagy másolatban csatolandók.

2215 1-3

A 22. honv. gyalogezred parancsnoksága.

UDVARI és TÁRSA

kocsigyártó cég legna-

gyobb készletet tart

uj kocsikból,

elválasztó és szakmába vágó

javításokat, kocsit lacki-

rozást, bélelést. Megte-

vészt és készíttetik. Használt kocsit becsere-
l. —
vidéki irásbeli megkeresésekre azonnal válaszol
1985 84-144 Kívánatra árjegyzéket küldUDVARI és TÁRSA Kolozsvárt, Radák-utca (Zoldfa-
vendéglő mellett) saját helyiség.

Részvett kiállításon kitüntetés szép és jó munkáért

Eladó birtok.

Ajtón községben (Ko-
lozsmegye) mintegy190 katasztralis
hold kiter-

jedésű birtok

eladó.

Bővebb fel-
világosítást
ad Dörgő Al-
bert kir. köz-
jegyző
Kolozsvárt.

2204 2-5

BURGER FRIGYES

gyógyáru, vegyszer és illatszer üzlete, Kolozsvár, Mátyás király-tér 8. sz

Telefon 250.

A „Karolina országos kórház,” „Vörös-kereszt kórház, m. kir. államvasutak, m. kir. tud.-egyetemi
intézetek, több beteggyógyító-pénztár és vidéki kórház gyógyanyag- és kötszer szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű a szakmába vágó anyagokból.

Allat-gyógyászati szerek.
Bel- és külföldi gyógyáru külön-
gességek.

Butortisztító anyagok.

Ecsetek, különféle alakban.

Fényképezési vegyi szerek.

Folteltávolító és rovarirtók.

Gazdasághoz való cikkek.

Gyermekek táp- és ápoló-szerek.

Gyógyborok, vaskészítmények.

Gyógyszappanok, Berg- és Heinrich-
léle.

Háztartási cikkek, fényszerítők.

Italok: Cognac, likör, angol rum.

Orosz theák, eredeti csomagokban.

Padolat festő és fényszerítők.

Szívacsok minden fajtában.

Vegyi szerek ipari célokra.

Ajk- és arcfestékek, rougok.
Bajuszpedrők, brillantín.
Eszék, Földes, Hajós, Rozsnyay, Si-
hulsky-féle toilette-cikkek.
Fogporok, fogpaszták, fogkefék.
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és po-
mádék.
Hajfestő-szerek, Regenerator.
Herczegné mosdóvíz szelvény ellen.
Hőlgyporok: zsíros és zsírmentes.
»Amor» a legártatlanabb.Blaha Serail, Herbert, Germandré,
Jáva, dorin, Hermelin, Lechner,
Lohse, Veloutine, stb. minden színben.
Illatszóró üvegek és zacskók.
Illatszerek: Atkinson, Bayley,
Crown Parfümerie, Gossnell,
Presse Lubin, Guerlain,
Foubigant, Legend, Piver,
Pinand, Roger & Gallet gyárosok
legújabb különlegességei.Kölni vizek valódi, Johann Maria Fa-
rina-félék.
Köröm-ápoló-szerek, polisor.
Pipere-szappanok minden illatban.
Szájvizek: »Amor» Grensl, Kothe,
salicyl stb. stb.Gőrcsér harisnyák.
Gummi ágybetétek, színesek.
Gummi-övek, (Diana) Pessarriumok.
Gummi- és halhólyag-különl. egessége
orvosi rendelethez.Haskótók méret után.
Hőmérők minden kivitelben.
Irrigatorok, üveg és fémből felszerelve.
Irrigator felszerelések külön.Kötöző szerek: Watta, pólya stb.
Léghártyák, kerek és szögletes.
Seb- és körtetecskendők, Catheterek.
Sérvkötők méret után.Szopó-üvegek felszerelve.
Su-pensoriumok minden fajtája.
Szülésznői eszközök.
Tejsterilizáló készülék, Soxhlet tanár
féle.

2161. 69-100

Gazdaasszonyok figyelmébe!!!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likőrt és rumot házilag előállítani

Árjegyzékkel szívesen szolgál

Burger Frigyes.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank

erdélyrészi fiókosztálya

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota)

Befizetett alaptőke 30 millió korona

Foglalkozik minden e szakmába vágó műveletekkel:

Elfogad betéteket

takarékpénztárakra vagy folyó-
számlára. (Giro-conto).

Leszámitol váltókat

sorsolt értékpapírokat, nyereseményeket.

Kölcsönt nyújt

értékpapírokra.

Folyószámla-hitelt

engedélyez értékpapír-fedezet mel-
lett, mindenkor a pénzpiac visz-
nyaihoz alkalmazott előnyös ka-
matot számítva.

Törlesztéses jelzálog-

köcsönöket ad földbirtokra és
bérházakra.

Külföldi utalványok =

(Cheques) eladása és vétele.

Értékpapírok,

érecpénzek és külföldi pénznemek
vétele és eladása a budapesti tőzsde
napi jegyzései szerint.3%-os jelzálog sorsje-
gyekrészlet-eladása a legelőnyö-
sebb feltételek mellett.Magy. kir. osztálysors-
jegyek

főelárusító helye.

Tőzsdei megbízások kivitele.

Szelvények díjmentes beváltása.

Sorsjegyek ingyen utánnézetnek.

Örzési letétek

részére nagy költ-
séggel épített

Magán-pénztárait (Safe deposits)

a közönség figyelmébe ajánlva, annak
megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Pánczélszobáját

és az abban
elhelyezetta közönség figyelmébe ajánlva, annak
megtekintésére tisztelettel meghívja az érdeklődőket.

Üzleti órák d. e. 9-12-ig, d. u. 3-5-ig.

2001 28-50

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület pénztári kezelésével megbízott bank.

Nyomatott Gombos Ferenc lyceum-könyvnyomdájában Kolozsvárt

Üzletáthelyezés miatt

Réti Sándor cégnél

Deák Ferenc-utca

4. szám alatt

férfi és gyermek-ruhák, valamint finom férfi szövetek

kivételes olcsó árakban beszerezhetők.

2179 14-*

Üzletemet február 15-én a
Városháza épületébe
helyezem át.

Hirdetések

a legolcsóbban felvételnek e lap

kiadóhivatalában, Egyetem-u.7.

TELEFON SZ. 204.

TELEFON SZ. 204.

GOMBOS FERENCZ

Lyceum-könyvnyomdája Kolozsvárt,

Egyetem-utca 7. szám, róm. kath. Status épület

Gyorsan, izléssel és a legjutányosabb árban készít el bármilyen
könyvnyomdai munkákat, u. m. irodalmi műveket, tankönyveket,
tudományos és irodalmi folyóiratokat, napi-, heti- és havi-lapo-
kat, kereskedők és iparosok részére számlákat, körleveleket,
üzleti- és pénztári-könyveket, árjegyzéket, falragaszokat stb. stb.Mint szakember, ki a nyoma-
dászatot tanultam, az erdélyi
részek legrégibb és legjobb
hírnévnek örvendő Lyceum-
könyvnyomdát néhány év
előtt megvettem s azt a leg-
modernebb igényeknek megfele-
lően rendeztem be, úgy hogy
a könyvnyomdai munkák
izléses és szakszerű kiállítása
tekintetében nemcsak a he-
lyi és vidéki, hanem bár-
mely elsőrangú
fővárosi könyv-
nyomdával szem-
ben is kiállok
a legnemesebb
versenyt.Minthogy pedig a könyv-
nyomdát magam szemé-
lyesen vezetem, a nyomdai
munkákat megrendelő kö-
zönség egész bizalommal
fordulhat nyomdámhoz, mert
ugy a szép és csinos kiál-
lítás, mint az árak tekinte-
tében a legnagyobb meg-
elégedésére lesz kiszolgálva.
Vidéki megrendelések a leggyor-
sabbban és kifogástalanul eszkö-
zöltnének. A n. é.
közönség pártfo-
gását kéri teljes
tisztetéssel Gombos
Ferenc nyomda-
tulajdonos.